

[Statsministeren.]

fremSATte i Lund, og jeg har hørt i Aften citeret nogle Linier deraf. Hvorfor ikke holde sig til, hvad han virkelig under Ansvaret har sagt? Man kan finde det i dansk Folketingstidende fra 1929—30 Sp. 1957. Denne Erklæring har saadan sin egen Historie. Det var Det konservative Partis Generalkorrespondance, der udsendte til forskellige Berømtheder i Norden en Anmodning om at udtale sig om nordiske og danske Forsvarsproblemer, og dette gjorde den nuværende Statsminister i Sverige, Per Albin Hansson, ogsaa. Han sendte omhyggeligt sit Svar ind til den konservative Generalkorrespondance, som imidlertid ikke brugte det, det skulde ikke offentliggøres, og derfor maatte det altsaa senere offentliggøres her i Rigsdagstidende af Socialdemokratiet, ikke af Det konservative Parti. Denne Forhistorie har altsaa denne Erklæring af Per Albin Hansson. Han siger:

„Nogen aktuel Aarsag til Forhandlinger mellem de skandinaviske Statsmagter om Forsvarsspørgsmaalet findes ikke. Saadanne Forhandlinger vilde heller ikke kunne give et positivt Resultat“
 „Forsøg fra nogen Partiretning i eet Land paa at bruge et andet Land som Tryk over for Folkeflertallet i dens eget Land maa bestemte afvises. En Indblanding fra Sveriges eller Norges Side i Danmarks Behandling af dets Forsvarsproblem vilde være til direkte Skade for Sammenholdet og Samarbejdet i Skandinavien.“

Jeg beder dem, der holder saa meget af Per Albin Hansson, om ogsaa at notere denne Udtalelse i deres Lommebog med Citater. (Christmas Møller: Den er lidt gammel!). Naa ja, men jeg har ogsaa en nyere. Den er ganske vist af den konservative Fører i Sverige, Hr. Bagge. Han har i Sveriges Rigsdag ved Nytaar 1937 under en saakaldt Remis-Debat fremsat en Udtalelse, som ikke staar meget tilbage for den førnævnte. Han har sagt:

„Med Hensyn til den nordiske Blok tror jeg, at vi her i Landet paa Grund af tidligere Erfaringer ikke under noget Forhold vil binde os til Løfter, som det siden viser sig umuligt for os at opfylde.“
 (Hasle: Den kan vist faa almindelig Underskrift!). Men ingen kan være i Tvivl om, hvad det tilsigter. Det er jo en Diskussion, der finder Sted om det nordiske Samarbejde, om disse fantastiske Muligheder, som har været fremsat i Pressen.

Jeg skal saa endelig blot endnu tilføje, at naar man, jeg tror ogsaa her under For-

handlingen, har forsøgt at give det Udseende af — ja, jeg tror, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller var saa venlig at sige, at saa løb han — altsaa Stauning — fra Standpunkt til Standpunkt, saa stemmer det nu ikke med, hvad man andre Steder mener. Jeg har tilfældigt her et Nummer af Venstrebladet „Bergens Tidende“, som altsaa ugaar i Norge, og dette Blad skriver, at Talen i Lund har rensset Atmosfæren for Taagedannelser, og Bladet udtrykker sin Glæde over, at Talen i Stockholm

„ikke fordunklet en tøndel i Lundtalens greie beskjed“.

Det er altsaa dem, der virkelig læser Manuskriptet til Talerne, som kan bedømme dem, der siger saadan.

„Vi tror, siger Bladet „Bergens Tidende“, Stauning bedømmer tingen rigtig, naar han mener, at en blokkdannelse i Norden vilde virke mere provocerende enn avskrekkende.“

Bladet udtaler dernæst sin Tilfredshed med, at Norges Regering ikke har betraadt de omtalte Veje, hvorimod man ganske godkender Forsøgene paa at fremkalde og udvikle Vareudvekslingen mellem Landene. Og Bladet slutter med at sige:

„Bevisstheten om, at det ene land ikke lar sig spille ut mot det andet er i sig selv en rygstøtte, som gir hvert enkelt av de nordiske land muligheten for å hevde sin neutralitet. Det er det, de nordiske land enkeltvis må innrette sig paa.“

Det var ogsaa kvintessensen i Stau-ningens tale.“

Ja, det er en fuldkommen rigtig Bedømmelse, at Landenes Selvstændighed og Landenes Uafhængighed maa være Grundbetingelsen for Samarbejdet her i Norden. Dette Samarbejde kan bevæge sig paa de økonomiske, paa de kulturelle, paa de sociale, paa lovgivningsmæssige, paa en Række Omraader. Dette Samarbejde, den moralske Sikkerhed, som ligger i, at 4—5 Nationer staar samlede om Varetagelsen af en Række Opgaver, det er det, der giver Styrken. Ingen vil finde paa at anse det for en Styrke, om disse fem Nationer kom med deres Kanoner og Krigsskibe og bildte sig ind at være en Stormagt. Som afdøde N. Neergaard sagde: I disse Forhold gælder det: ingen taagede Fantasier og ingen nordisk Entente. — Jeg er saaledes i god Overensstemmelse med gammel demokratisk Opfattelse, og de, der har underskrevet den før nævnte besynderlige Proklamation og hævder, at jeg er udansk og unordisk, maa faa en ejendommelig Følelse med Hen-